

Försvenskningen av Skåne.

Börja med att recitera "Vi klarar oss nog ändå"

Fråga eleverna var de tror att jag har fått den här texten ifrån?

Låten anspelar till att det finns ett vi och ett dem.

Räkna hur många av eleverna som känner sig skåningar eller som svenskar?

1. Diskutera kring hur Historia kan användas i politiska syften.

Att vara "något" innebär att man identifierar sig med någon.

Ex centralmakten som skapade identitet.

Vem kan tänkas ha intresse att skapa en Skånsk identitet.

Hur skapas en skånsk identitet.

Språk

Historia

Religion

Karaktärsdrag

"Vi skiljer oss från dem"

Att skapa en Skåneländsk Historia, att visa på hur fridfullt och vackert vi levde innan den brutala invasionsarmén kom är klassiska instrument i politisk propaganda.

2. Är studiet av Skånelands historia politisk propaganda eller ej?

Finns det en förtryckt skånsk identitet som behöver främjas eller försöker man skapa en tulipaniros?

3. Är det Skåneland eller Danmarks historia vi kommer att diskutera.

Faktagenomgång.

Försök att presentera en skånsk/dansk och en svensk synvinkel vid varje fakta presentation.

Gustav II Adolf härjningar.

Ett krigshärjat områdes vittnesmål.

Karl X Gustav

1658 Freden i Roskilde

Slaget i Lund

Snapphanetiden.

Kyrkans roll i försvenskningen.

Hotets roll i försvenskningen.

Brydde sig bonden om om han var svensk eller dansk
fanns det en centralmakt och en känsla av nationell tillhörighet.

Försvenskningen av Skåne tar fart först när Skåne blir svenskt.
Detta sker i och med freden i Roskilde 26 februari 1658. Skåne tillfaller Sverige.
Det Skåne man erövrade var:

Mer "danskt" än tex Halland och Blekinge.
Adelsdominerat. Skattefrihet och tillsatte domare 54 %
av all jord
Hårt härjat av Nordiska sjuårskriget och G2A

Motståndsmän kallade snapphanar börjar härja i Göingebygden.

Universitet anläggs i Lund för att befästa försvenskningen

1670talet hade Svensk adel ca 30 % av adelsjord

1676 slaget i Lund 4 dec.

Freden i Lund hade garanterat de Östdanska landskapen att få behålla sin
karaktär. Sågs från danskt håll som en garanti mot försvenskning.

Två vägar till försvenskning diskuterades.

1. Genom övertalning locka skåningarna till att begära uniformitet, dvs införandet av svenskt kyrkoskick skrift och språk. Som ersättning skulle skåningarna erbjudas sv medborgarrätt och repr i riksdagen.
2. Menade att de skånska oroselementen i skogarna måste bort, alltså avrätta och utrota snapphanarna. Man skulle även förflytta folk, svenskar till Skåne. Godsen skulle övertagas av svenskar. Skånska kyrkoherdar skulle placeras i uppsvenska stift och uppsvenska skulle placeras i Skåne. Ödesgårdar skulle övertagas av smålänningarna. De självägande bönderna skulle berövas sina skatterättigheter och en stor folkförflyttning skulle företas till de baltiska länderna..

Karl XI var misstänksam emot de skånska bönderna och skogsfolket och ingen skånevän Skåne ansågs som en fara för Sverige.

Försvenskningen genom kyrkan ansågs som den viktigaste vägen

Kungen och Johan Gyllenstierna utformar en försvenskning. Kyrkan svensk.
Läseböcker på svenska. Präster svenska. .

Svårt att veta om fog fanns för Kungens rädsla för ett nytt snapphaneuppror.

1679 utses Gyllenstierna till generalguvernör över de skånska provinserna.
Uniformitet är målet. Biskop Canutus Hahn är dess starke pådrivare. Reser runt
och vill få över kyrkoherdarna.

1681 i Malmö kommer en begäran från prästerna om att de vill ha uniformitet
och att de vill att de otrogna skall straffas. Anhållan om svensk lag kom från
ständerna några veckor senare. Kungen biföll kraven.

Rutger von Ascheberg blir generalguvernör ca 1681/2. Förespråkar en moderat försvenkning. Bönderna skulle få stanna vid sina gårdar moderat uniformitetspolitik och välvilligt bemötande i förening med ekonomisk stöd politik skulle skåningarna bli som sina uppsvenska kolleger.

Enligt Åberg var Ascheberg ytterst mån om bönderna och ställde upp på deras sida i rättegångar.

Vägar byggdes, Postväsendet inkorp etc.

De skånska städerna var förlorare

Skånska prästerskapet problem med uniformitet

Skånsk adel, beblandades och köptes upp av svensk adel. Ascheberg köpte

Sövdeborg och Tosterup utanför Ystad.

**AVSLUTA MED TANKESTÄLLAREN OM NÅGON NU KÄNNER SIG MER
SKÅNSK ÄN INNAN LEKTIONEN.**